

Kesici, A. E. (2014). Drama dersine ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 186-203.

Geliş Tarihi: 31/05/2014

Kabul Tarihi: 19/08/2014

DRAMA DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Ayşe ELİTOK KESİCİ*

ÖZ

Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin drama dersini nasıl işlediklerini ve bu dersi işlerken karşılaştıkları güçlükler ve eksikliklerin neler olduğunu ortaya koymaktır. Bu çalışma nitel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Aydın ili merkezindeki dört ilkökulda bulunan on öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizi, yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen nitel veriler Microsoft Word ortamında yazılarak, elde edilen metin satır satır okuma tekniği ile okunduktan sonra, önce kodlamalar yapılmış ve bu aşama sonucunda temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin yarısı bu dersle ilgili herhangi bir eğitim almamıştır, drama dersiyile ilgili kaynak yetersizliği dikkat çekici boyuttadır, drama dersinin işleneceği özel bir sınıf ihtiyacı bulunmaktadır, derslerin amacına uygun olarak işlenmediği belirlenmiştir, öğretmenlerin çoğunluğu bu dersi işlerken kendilerini yetersiz hissettiklerini vurgulamışlardır, ayrıca drama dersinin öğrencilerin sosyalleşmelerinde ve kendilerine güven duymalarında olumlu katkıları olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar sözcükler: Nitel Araştırma, Drama Dersi, Öğretmen Görüşleri

TEACHERS' VIEWS ABOUT DRAMA COURSE

ABSTRACT

The aim of this study is to put forth how classroom teachers teach drama and the difficulties and drawbacks they face in the lesson. This study is a qualitative research. The universe of the study consists of teachers working in elementary schools in the city center of Aydın. Sub-structured interview form was used as data gathering technique and teachers were interviewed using these forms. All ten teachers were interviewed. Qualitative data gained from the sub-structured interview forms was written in Microsoft Word for each teacher separately. The text created was read line by line. First, they were coded and as a result of this stage, themes and categories were created. The results of the study show that half of the teachers included in the study have had no training on this course, there are not enough resources about the drama course, there is not a specially designed classroom for the course, the lessons are not given considering the objectives of the course, teachers report that they feel inadequate while giving the lesson, there are some inadequacies because of the curriculum. In addition, it is concluded that drama course does not help students become social and believe in themselves.

Keywords: Qualitative Research, Drama Course, Teachers' Views

* Yrd.Doç.Dr. Ayşe ELİTOK KESİCİ, Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, e-posta: aelitok@adu.edu.tr

1. GİRİŞ

Dünya genelinde eğitim uygulamalarının gelişimine bakıldığında uygulamaların ilk yıllarında bireyi hiçe sayan ya konu merkezli ya da öğretmen merkezli eğitim uygulamalarının tercih edildiği görülmektedir. Bu uygulamalar davranış bilimlerindeki gelişmelerden etkilenmiştir. Eğitim uygulamaları davranışçı ekolün etkisinde kalmış ve insanı yalnızca bir üretim aracı olarak gören anlayış benimsenmeye başlanmıştır. Bu da okullardaki programlara yansımış ve içeriğe çok fazla önem verilen, bireylerin önemsenmediği programlar benimsenmiştir. Bu anlayış beraberinde öğretmenin bilginin tek kaynağı olduğu, öğrencinin de pasif alıcı durumuna düştüğü bir anlayışı beraberinde getirmiştir. Oysaki okullar eşitsiz bir topluma uyum sağlayabilen ve buna hevesli olan öğrencileri pasif varlıklara dönüştüren, açık ve örtülü bilginin karşı konulmaz bir şekilde öğretildiği yeniden üretim kurumlarından ibaret değildir (Apple, 2006).

Davranışçı yaklaşıma tepki olarak bilişsel yaklaşımın bireyi önemsemeye başladığını görmekteyiz. Bilişsel anlayışta bilginin öğrenciye aktarılmasında bireyin pasif bir alıcı olmadığı, bilginin geçmiş öğrenmelerle bağlantılar kurularak, öğrenilenlerin kalıcılığının tekrarlar yoluyla arttırılarak sağlanması gibi bireyin kendi bilişinde aktif rol oynamasının gereğinin anlaşılmasına başlandığını görmekteyiz. Bu anlayış farklılaşmasının sonucu olarak ta eğitim programlarında bireyin ön plana çıkarıldığı, öğrenci merkezli yaklaşımların ilgi görmeye başladığı yeni anlayışlar oluşmaya başlamıştır.

2005 yılında ülkemizde yapılan program değişikliği de bu anlayışı destekler niteliktedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın uygulamakta olduğu Yapılandırmacılık Yaklaşımı temelli program öğrenci merkezlidir. Öğrenci merkezli bu programın derslerine baktığımızda Drama Dersi'nin de ilkökul programında bir saatlik seçmeli ders olarak yer aldığını görmekteyiz. Drama dersinin ilkökul programında yer alması eğitim adına önemli bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Bu gelişmenin olması drama dersinin önemini arttırmaktadır. Ancak drama dersinin programda bir saatle sınırlı olması yöntemin verimliliğini düşürebilecek bir unsurdur.

Öğrenmenin en yaygın olarak bilinen özelliği en kalıcı izli öğrenmenin yaparak yaşayarak öğrenme olduğudur. John Dewey'in 1924 Türkiye Raporu'nda da yer aldığı gibi "okullar önce çocukların doğrudan doğruya yaşamsal gereksinimlerine uyacak programlar ve öğretim yöntemlerini içermelidir" (Bal, 1991). Drama dersi öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlayarak öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerini, empatik becerilerinin gelişmesini, sosyalleşebilmelerini, kendilerine ilişkin farkındalık geliştirmelerini ve bu sayede ilgi, ihtiyaç ve becerilerini keşfederek başarılı oldukları alanlara yönelmelerine yardımcı olmaktadır (Can Yaşar, Aral, 2011; Brewer, 2007; Karaömerlioğlu, 2010). Başarılı oldukları alanlarda bir mesleğe yönelen bir insan eğitimin en son amacı olan kendini gerçekleştirme basamağına ulaşmakta ve hayattan ne istediğini bilen, istediği mesleğe yönelen bireyler olarak yaşamda başarılı ve mutlu olmaktadır.

Bloom (1998)'a göre öğrencinin derse katılımının hem nitelik hem de nicelik yönünden ölçülmesi yolları üzerinde daha çok araştırmaya gerek duyulmaktadır. Alan yazında Drama Yöntemi'nin dersteki akademik başarıya, tutuma, sosyal becerilerin gelişimine olumlu etkilerinin bulunduğunu ortaya koyan pek çok araştırmaya rastlanmaktadır. (Üstündağ, 1997; Akfırat, 2004; Kavak, 2004; Vural, 2006; Kırmızı, 2007; Kara, Çam, 2007; Göncüoğlu, 2010; Başçı, Gündoğdu, 2011; Uzuner Yurt, Eyüp, 2012). Bütün

öğretmenler, soru sormada, grup içi organizasyonları sağlamada, öğrenim alanlarını seçmede, derse katılmayan öğrencileri harekete geçirmede, düzeni sağlamada etkili bir yöntem olarak dramayı kullanmalıdırlar (Dewey, 1994). Ayrıca drama eleştirel düşünme becerilerini geliştirmede öğrencilere önemli bir özellik katmaktadır (Üstündağ, 2002). Dramanın eleştirel bakışı geliştirmesi McLaren (2007)'in belirttiği eleştirel pedagojik bakışın öğrencilerde gelişmesine hizmet etme umudunu da taşımaktadır.

Bütün bu olumlu gelişmelerin olabilmesi için Drama dersinin etkili bir şekilde işlenmesi gerekmektedir. Yapılan araştırmalarda öğretmen yetiştirmeye yönelik olanlarda mevcuttur (Adıgüzel, 2002). Sınıf öğretmenleri içerisinde Drama Yöntemini etkili bir şekilde kullanabilenlerin sayısı çok azdır. Genellikle uygulamada öğrenciler kendi hallerine bir şeyler ortaya koymakta bu da basit bir gösteriye dönüşmektedir. Böylece drama dersleri boş zaman geçirme etkinliğine dönüşmektedir. Bu çalışma ile uygulamadaki bu eksikliklere dikkat çekilerek önemi tartışma götürmez bir ders olan Drama Dersi'nin gelecekte daha nitelikli hale getirilebilmesine katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin Drama dersini nasıl işlediklerini ve bu dersi işlerken karşılaştıkları güçlükler ve eksikliklerin neler olduğunu ortaya koymaktır.

2. YÖNTEM

Bu çalışma nitel bir çalışmadır. “Nitel araştırma”; insan davranışlarının araştırılmasında, fen bilimleri alanında geleneksel olarak kullanılan yöntemlerin yetersiz olduğu anlayışıyla kullanılan ve insan davranışlarının esnek ve bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesini sağlayan bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Glaser ve Strauss'a (1967) göre, nitel araştırma yoluyla kuram oluşturma yaklaşımı sosyal bilimler alanındaki araştırmalara yeni bir bakış açısı getirmiştir. Geleneksel kuramlarda evrensellik söz konusudur ve gerçekler durağan olgular olarak görülmektedir. Oysa sosyal olguların tümü için evrensellikten söz edilemez; sosyal olgular hiçbir zaman durağan değildir ve zamana göre değişkendir. Sosyal bilimlerin bu özellikleri nitel araştırmalarda dikkate alınmaktadır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama araçlarının kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma desenidir (Şimşek ve Yıldırım, 2011).

Araştırmanın evrenini Aydın İli merkezindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu Aydın İli merkezindeki dört farklı ilkokulda bulunan on sınıf öğretmeni örnekleminde oluşturulmuştur. Araştırma Aydın İli'ndeki dört resmi ilkokulda yapılmıştır. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. “Görüşme Tekniği”, nitel araştırmalarda en sık kullanılan veri toplama aracı olarak değerlendirilebilir. Araştırmalarda “Görüşme Tekniği”nin tercih edilmesinin temel sebebi ise; bu veri toplama tekniğinin, nitel verilere ulaşılmasını kolaylaştıracak bir “Görüşme Formu” hazırlanmasında ve görüşmeyi gerçekleştirme sürecinde kolaylık sağlamasıdır. Bu temelde “Görüşme Tekniği”; esneklik sağlaması, yanıt oranlarının çokluğu, ortam üzerinde kontrol sağlama imkânı vermesi, soru sırasının takip edilebilmesi, anlık tepkileri takip edebilme, veri kaynağının teyit edilebilmesi, tamlık ve derinlemesine bilgi sağlama gibi imkânlar sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011)

Görüşme formunun hazırlanma aşamasında uzman görüşüne başvurulmuş, soruların işlevselliğini test etmek amacıyla İki öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Görüşme formunda işlemeyen soruya rastlanmadığı için gerçek görüşmelerde bu yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sürecinde on öğretmenin tamamına ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi, yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen nitel veriler her öğretmen için ayrı olarak Microsoft Word ortamında yazılmış, elde edilen metin satır satır okuma tekniği ile okunduktan sonra, önce kodlamalar yapılmış ve bu aşama sonucunda temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Araştırmanın niteleri analiz sürecinde; öğretmenlerle yapılan görüşmelerin sonunda word belgesinde yazıya geçirilmiştir. Görüşmeler sonrasında toplam 45 sayfalık veri elde edilmiştir. Öğretmenlere Ö1, Ö2, Ö3... kodları verilmiştir. Yazılı metinler okunarak araştırmanın amacı doğrultusunda kodlamalar yapılmıştır. Oluşturulan kodlar yazılı metinler üzerinde işaretlenmiştir. Daha sonra kodlar bir araya getirilerek tematik kodlamalar yapılmıştır. Ayrıca daha önce nitel araştırma konusunda deneyimi olan bir başka kodlayıcı verileri kodlamıştır ve iki kodlayıcının kodlamaları arasındaki uyuma bakılmıştır. Kodlamaların büyük ölçüde uyum sağladığı görülmüş, uymayan kodlar ise düzeltilerek yeniden düzenlenmiştir.

Tematik kodlama aşamasından sonra verilerin belirlenen kodlara ve temalara göre yeniden düzenlenmesi aşaması gelmektedir. Bu aşamada araştırmacının belli bir sistematiğe göre elde edilen verileri okuyucunun anlayabileceği bir dille tanımlaması, açıklaması ve sunması gerekir. Bu aşamada araştırmacı kendi görüş ve yorumlarına yer vermeden araştırmayı okuyucuya aktarmalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011)

3. BULGULAR

3.1.Drama Dersi ile İlgili Alınan Kurslar

Örnekleme oluşturan toplam on öğretmenin yarısı hiçbir kursa katılmadığını, üçü bir kursa katıldığını, ikisi de bir kursa başladıklarını belirtmişlerdir.

3.2.Drama Dersinde Kullanılan Kaynaklar

Öğretmenlerin yarısına yakını şu anda piyasada satılan dramaya yönelik kitaplardan yararlandıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin göstermiş olduğu diğer kaynaklar ise; skeçler, doğaçlamalar, televizyondaki oyunlar, her türlü konu, çocukların getirdikleri konular, tiyatro kitapları, monologlar, piyesler ve Milli Eğitim Yayınları şeklindedir. Bir öğretmen dersin nasıl işleneceğine ilişkin kaynak bulmakta zorlandığını belirtmiş bir öğretmen de hiç bir kitap ismi bilmediğini söylemiştir.

3.3. Drama Dersliği

Görüşmeye katılan öğretmenlerin hepsi drama dersini sınıflarında işlediklerini belirtmişlerdir. Bir öğretmenin bu konudaki ifadesi aşağıdaki gibidir.

“Sınıfta, özel bir derslik yok. Keşke bir oyun salonu olsa, sınıfta çok gürültü oluyor. Bazen gürültü olmasın diye dersi kesiyorum. Keşke bir oyun salonumuz olsa çocuklar rahat edecek ben de tabii”.

Bir öğretmende aşağıdaki ifadeleri kullanmıştır;

“Sınıfımda, bazen parkta, daha önce de bireysel ve toplu etkinlikler dersliğinde yapıyordum”.

3.4. Drama Dersi'nin İşlenişi

Öğretmenlerin Drama dersinin uygulanışıyla ilgili görüşleri incelendiğinde drama dersinden çok, var olan bir metnin aynen canlandırıldığı sonucu elde edilmiştir.

Öğretmenlerin drama dersini nasıl işlediklerine yönelik ifadeleri;

“Mesela bir konu üzerinden Nasrettin Hoca'nın bir fıkrasını canlandırma gibi. Mesela bir doğuran kazan karşılıklı konuşma şeklinde bunu dramatize yapabiliyoruz.”

“Türkçe, Hayat Bilgisi konusuyla ilgili kitaplardan seçilen konuları öğrencilere paylaşıyordum. Uzun tiyatro oyunlarını paylaşıyordum.”

“Bir kaçtır çocuklar illaki televizyondaki cennet mahallesini canlandırmak istediler. Kendileri hazırlanıp kostümlerini, Repliklerini, sınıfta sundular. Benim daha bu sınıfa hiçbir katkımda olmadı şu ana kadar.”

“Metnin aynısını oynadık. Çocuklar ezberlediler.”

Drama eğitimi almış bir öğretmenin ifadesi ise;

“Çocuklara bir konu verdim. Konunun bir kısmını verdim o kısımdan sonrasını çocuklar doğaçlama yapacaklardı. Bir aile denize gidiyor piknik yapacaklar, hepsinin denize girdiği bir anda bir hırsız geliyor ve bunların elbiselerini, paralarını çalıyor, götürüyor ondan sonra ne yaparsınız?”

Başka bir öğretmen ise;

“ Drama dersini yaptığımı düşünüyordum ama en son aldığım kurstan sonra drama yapmadığımı düşünmeye başladım. Genelde çok ilginç oyunları ve hikayeleri canlandırmaya çalışıyordum bunun analizini çeşitli tekniklerle çocukların düşüncelerini ortaya çıkartmıyordum. Ağustos Böceği ile Karınca'nın hikayesini okuyoruz öğrencilerin arasında rol dağılımını yapıyoruz birkaç öğrenci aktif oluyor karınca oluyor ağustos böceği oluyor öğrenciler. Çocuklar bunu canlandırdıktan sonra burada bitiriyorduk. Kurstan sonra daha fazla hazırlık yapmak gerektiğini, tekniklere daha fazla hakim olmak gerektiğini düşündüğüm için yapmadım.”

3.5. Öğretmenlerin Drama Dersini İşlerken Karşılaştıkları Güçlükler ve Eksiklikler

3.5.1. Kendilerinden kaynaklanan güçlükler ve eksiklikler

Öğretmenlerin tamamına yakını drama dersini işlerken kendilerinde eksiklik hissettiklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin bu konuya yönelik ifadeleri;

“Çocuklara her konuyu verebilir miyim ya da konuyu anlatıp ta mı vereyim bu konularda zorlanıyorum. Televizyon dizilerini drama dersinde oynattırمام uygun olur mu? Yararları ne kadar? Bu konularda acizim yararına zararına karar veremedim.”

“Dramayla ilgili kurs alsam daha etkili olacağım, kaynak sıkıntım var. Kendimde eksiklikler var onun da farkındayım. Kursu çok istemişim ama maalesef olmadı. En fazla sıkıntı çektiğim bir ders ve ilk defa seçmeli olarak seçildi”.

“Olaya hakim olmadığımı düşünüyorum aldığım kurstan sonra bunu daha fazla düşünüyorum. En büyük güçlük bu. Okulun şartları çok kötü bundan dolayı drama uygulayacak psikolojide olamıyorum. En büyük sorun bu okulun şartları çok kötü”

“Tam bilmediğimiz için uygulamada zorluk çekiyoruz. Canlandırmayla karıştırıyoruz. Drama çocukta nasıl kalıcı olur, teknikleri nelerdir. Bunları öğrendikten sonra gruplara daha faydalı olacağını düşünüyorum. Kurs almadan önce benim de diğer arkadaşlarımdan bir farkım yoktu. Ama şimdi o teknikleri uygulayarak donduruyoruz ne oldu burada, ne olmalı diyerek çocukları ister istemez konuşturuyoruz. Dersler verimli geçiyor. Seçmeli dersimiz drama, onun dışında diğer derslerde de uyguladığımda verimli geçiyor. Bir şiiri okuyoruz mesela, pandomimle canlandırıyoruz. Orada donduruyoruz. Ne yapabilirdim. Ne oldu burada, ne olmalı, konuşturuyoruz çocukları, davranışı daha kolay kazandırıyoruz.

“Milli Eğitim Bakanlığı önce bir programı uygulamaya koyuyor sonrada diyor ki siz bu programa uyun. Bizi geliştirecek bu anlamda hiçbir kurs ya da eğitim falan yok. Gönül ister ki bütün öğretmenler her beş yılda bir 6 aylık hizmet-içi eğitimlerden geçsinler.”

3.5.2. Öğrencilerden kaynaklanan güçlükler ve eksiklikler

4 Öğretmen öğrencilerde dil bozukluğu olduğunu bunun da güçlüğe yol açtığını belirtmişlerdir. Bu dil bozukluğunun nedeni olarak 2 öğretmen öğrencilerin ana dillerinin Kürtçe olmasını ve göçle geldikleri için öğrencilerin Türkçe’yi bilmemeleri olarak göstermişlerdir. 2 Öğretmen ailenin sosyo-ekonomik seviyesinden kaynaklanan sorunlar olduğunu belirtmişlerdir.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“Bu bölgede Türkçe sorunu da var. O nedenle bazı şeyleri görenek öğreniyor. Daha kalıcı öğreniyorlar.”

“Ailelerden sosyo-kültürel ekonomik yapılarının yeterli olmaması, materyal getiriyorum, ailelerden destek yok, dil bozukluğu var”.

“Dil sorunu var bu bölgede. Ailelerin çok yönlü olmayışı bakış açılarında bu nedenle çocukları yönlendirmek çok zor oluyor. Belli bir alt yapı yok, Ana sınıfına gitme de yok çocuk daha dili konuşmayı bilmeden geliyor bize. Bu ses yöntemine geçilmesi beni çok zorlandı ben bu kadar zorlanacağımı düşünmemiştim. Çocuk tam olarak neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilemiyor. Aile eğitimi yok. Ailelerin ekonomik yapısından kaynaklanan sorunlar var. Çocuklar her şeyi şiddetle çözeceklerine inanıyorlar bu tür sorunlar var. Çocukları topluma kazandırmak için nasıl konuşulur, nasıl davranılır bunlar üzerinde çok durduk. Böyle olunca da dramada eksiklikler çok fazla oluyor”.

“Düşünmeyi, yaratmayı sevmiyor, hazırda alışmış çocuklar. Gerçi ben bu okula yeni geldim ama, sınıflarda şu an belli bir grup üretiyor diğerleri oturuyor. Yapmaya çalışıyorlar belki ama çok yeterli değil. Bir hazırcılık var. Diğerlerini ne kadar motive etmeye çalışsam da yeterli olmuyor”.

“Öğrencilerin dilleri Kürtçe olduğu için çocuklar Türkçe düşünmeyi bilmiyorlar dolayısıyla uygulamada zorluklar çekiyorum. Tekirdağ’da uygularken canlandırma anlamında öğrenciler kendilerinden bir şeyler katıyorlardı burada ise öğrenciler hikayedekinin aynısını tekrar ediyorlar kendilerinden bir şey katmıyor, o ortam içerisine de giremiyor, dile hakim olmadıkları için, zaten çocuk dilden dolayı zor anlıyor”.

3.5.3. Ortamdan kaynaklanan güçlükler ve eksiklikler

8 Öğretmen ayrı bir ortamın olmamasının olumsuz etkilerinin olduğunu belirtmişlerdir. 5 Öğretmen yeterli kostüm ve materyallerin olmamasının sorun olduğuna değinmiştir. 3 öğretmende bu konudaki kaynakların yetersizliğini vurgulamıştır.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“Yer ve mekan sorunu, sınıf ortamının kullanılması çok huzursuz ediyor beni, gürültü kirliliği oluyor, çocuk sonuçta, bağırarak görev dağılımını yapıyorsa ya da anlayamıyorsa, ortamda ses kirliliği var. Dekor olması iyi olurdu. Sahne olsa ben o dekoru hazırlarım kendim. Çocuklarla hazırlarım. Sınıfta ses kirliliği olması beni rahatsız ediyor bu da çevrem rahatsız oluyor (diğer sınıflar) düşüncesinden meydana geliyor. Ses kirliliği çevrem rahatsız oluyor kaygısıyla rahatsız ediyor”.

“Birinci dönemden beri bakın şu anda da bağırıyor arkadaşımız, koridorlarda dolaşan öğrenciler var. Tam dersin ortasında sınıfın camına kocaman bir taş atılıyor, şangır diye bir ses. Çocuklar tedirgin oluyor. Çünkü eğitim ortamı bozuluyor. Dersi bırakıp o yanlış davranış üzerinde konuşuyoruz. Ortamın pis olması rahatsızlık veriyor. Benim sabahçı arkadaşım çok titiz olduğu için ben şanslıyım. Koridorlar, tuvaletler fiziki ortam olarak okulun yapısı çok kirli, öğrenciler kirletmeleri çok doğalmış gibi davranıyorlar çok doğal yerlere kağıt atıyorlar. Göstererek, uygulatarak bu davranışlar kazandırılması lazım. Ortam eğitim araç gereçleri açısından da çok zayıf. Okulun ayrıca (sıralar arasında dolaşarak olmuyor) boş bir sınıfı olsa drama dersinde kullansak, sandalyeler ya da minderler olsa”.

“Sahne düzeni olan bir yerde olsa daha iyi olur”.

“Sınıfta yapmamış olsak, sıraları münibüs yapmak falan yerine ayrı bir ortam olsa daha iyi olacak. Uygun bir ortam olsa daha etkili olacak”.

“Salonumuzun olmaması çeşitli materyallerin olmaması Kitap ,VCD, v.s. çocukların dünyalarını zenginleştiren materyaller yok”.

“Ayrı bir sınıf olmaması ve kostüm kullanmak en büyük sıkıntımız o. Bunları tedarik edemiyoruz okulun imkanları zaten belli. Farklı bir ortam iyi olur. Bol kostümlü bir ortam olsa”.

3.5.4. Programdan kaynaklanan güçlükler ve eksiklikler

Görüşmeye katılan öğretmenlerin tamamı drama dersinin programının yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“ Zaman az tabi ki, bir ders az, iki derste olsa belki zaman az gelecek. Zaman olsun çok isterim. Kaynakları belki bulamamamızdan, kuru kuru planını yapıp, Öyle kalıyoruz, başka derslerle de geçiştiriyoruz kaynak bulamadığım için bu benim tembelliğimden de olabilir. Kuru kuru plan yapmak istemiyorum. Yer olduktan sonra ders saati arttırılırsa çocukların daha rahat deşarj olacağına inanıyorum. Bir de başarılı olacaktır çocuk”.

“Program elimize ulaşmadı, hizmet-içi eğitim yetersiz, bireysel etkinlik içeriği dramaya aktarılmış”.

“Özellikle konuların içine baktığımızda Hayat Bilgisi ve Türkçe dersinde özellikle alınmış (drama uygulamaları). Görsel sunu olarak mesela bütün derslerde var drama, drama yoluyla işlenir diyor, ama nasıl uygulanacağını belirtmiyor. Bu yönü müfredatın öğrenci merkezli olması çok güzel, bu kadar önemli olduğunu görüyoruz, kendimizdeki eksiklikleri de görüyoruz. Zaten bu kursa başlamamızdaki neden de oydu”.

“İnternette indirdiğim plan yeterli değil. Klavuz kitap olsa, programın sunumu anlatılsa. İçeriği, amaçlar açık değil. Davranışlar basamaklı değil. 1,5 sayfa plan 8 ayda işlenmek zorunda. Plan anlaşılır değil”.

“Dramayla ilgili program da iç açıcı değil. Mesela oyun alanının hazırlanması diyor. Oyun alanı hazırlayacağız ama nasıl oyun hazırlayacağız bir açıklama yok. Bahçe problemi yaşıyoruz. Beden eğitimi yapan sınıf oluyor mesela. Açıkçası programı çok ta incelediğim söylenemez. Program çok yetersiz. Konular açıkça verilmemiş konular hep aynı”.

“Planımız yok, Şu ana kadar hiçbir eğitimini almadan drama dersi seçmeli olarak konu ve bunu çıkarttılar. Uyguluyorum diyen öğretmene inanmıyorum. Hangi amacı gerçekleştireceğiz hangi sınıflarda ne düzeyde uygulayacağız hiçbir bilgi yok. Bundan dolayı sıkıntılarımız var. Bununla ilgili bir planda yok”.

3.6.Drama Dersinin Değerlendirmesi

3 Öğretmen not ile değerlendirme yapmadıklarını, 4 öğretmen özellikle öğrencilerin çabalarına dikkat ettiklerini ve aldığı sorumluluğu yerine getirmelerine önem verdiğini ve 3 öğretmen de öğrencileri gözlemleyerek değerlendirdiğini söylemişlerdir.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“Yok hiç bir bilgim yok. Not vermedim. Seçmeli ders olduğu için not verilmediği için bir ölçme değerlendirme açıkçası bilmiyorum. Gözümde tabi ki yapıyorum. İstekliliğine bakıyorum, isteksiz olmakta zayıf not almasını gerektirmez çocuk yetenekli olmadığına inanır, bu onun suçu değildir. İstekliden öte beceriyorsa, verdiğim görevi replğini ezberleyip, sorumluluğunu yerine getiriyorsa, o şekilde değerlendiririm”.

“Karnede değerlendirmeye girmiyor. Gözleme dayalı değerlendirme yapıyoruz. Dil gelişimine, sosyal gelişimine ve katılımına bakıyorum. İçe kapanık v.s. Olursa veliyle çözmeye çalışıyoruz”.

“Daha çok bireysel ölçme değerlendirme tekniklerini kullanıyorum. Ben ne yaptım ne yapabilirdim o yönde çocukları konuşturmaya çalışıyorum. Daha sonra daha farklı ne yapabilirdik grup olarak veya izleyenler siz olsaydınız ne yapabilirdiniz. Daha çok bireysel değerlendirme yapıyoruz. Not gibi bir şey yok”.

“Öğrencilerin çabalarını özellikle göz önünde bulunduruyorum. Eğer öğrenci bir şeyler yapma gayreti içindeyse o benim için ölçü. Yapamayabilir ama o çabayı gösteriyorsa tamam”.

“Yazılı yok, gözlemleyerek değerlendiriyorum. Hareketlerine, sunuşuna, dil anlatımına, cümleleri kuruşuna dikkat ediyorum”.

“Öğrencilerin çabalarını özellikle göz önünde bulunduruyorum. Eğer öğrenci bir şeyler yapma gayreti içindeyse o benim için ölçü. Yapamayabilir ama o çabayı gösteriyorsa tamam”.

3.7.Drama Dersinin Öğrenciler Üzerindeki Etkisi

5 öğretmen öğrencilerinde sosyalleşme ve kendine güven duygularının arttığını, 3 öğretmen öğrencilerin severek zevk alarak bu derse katıldıklarını belirtmiştir. Ayrıca öğretmenler öğrencilerin yaratıcılıklarının arttığına da vurgu yapmışlardır.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“Açtı, sosyalleşme, kendine güven, yaratıcılıkları gelişti”.

“Diyorum ya öğrenciler daha çok şiddet yoluyla çözmeye eğilimli mesela arkadaşından kalemi o benim diyerek çekip alıyor. Hırsızlık olayları da çok fazla oluyor. Eşyası çalınan bir insan hadi bakalım ne yapar. Oynayalım deyip çıkardığımız oldu. Ne hissedersin eşyası çalınan bir insan ne hisseder. Benim sınıfta çok az hırsızlık olayları birinci sınıf olmasına rağmen çok az. Bizim eşyalarımızı yan sınıftan alıyorlarmış. Yan sınıfın öğretmenine söylemişler öğretilimde çocukları toplamış gelmiş bizim sınıfa onları iade etti. Yanlış olan davranış çok fazla var bizim okulda. Öğrenciler arasında oto kontrol yok. Biri yanlış davranış yapıyor arkadaşım yanlış yapıyorsun diye karşısına geçen yok. Birinci sınıftan itibaren bunu oluşturursak eğer bazı şeyler düzelecek. Arkadaşım senin yaptığın yanlış neden yerlere çöp atıyorsun. Çok yaramaz bir öğrencim var o sürekli hep birilerini dövüyor. İşte bunu canlandırdık dövülen bir insanın durumunu. Abdürrahim beni ayırdı, korudu ve kavga etmedi. Bunlar olumlu değişiklikler. Gözle görülebilir. O çocuğun geleceğine bakışını değiştiriyor”.

“Diğer derslerdeki sönük öğrenciler de rol aldı. Topluluk önüne çıkabildi. Diğer derslerde çıkamayan çocuk canlandırmalarda görev aldı. Farklı oyun grupları oluşturdu. Samimi olmadıklarıyla da gruplaşmalar oldu.

Farklı roller öğrencilere zevk veriyor. Öğrencilere cazip olağanüstü geliyor. Çok zevk alıyorlar. Oynayan olmak çok cazip geliyor”.

“Evet üç beş öğrencimde mesela derslerde çok sessiz olan bir öğrencinin dramada epey etkili olduğunu gördüm. Onların becerilerini orada keşfettim. Yoksa matematikten başarısız olabilir öğrenci, sosyalden başarısız olabilir. Dramada çok farklı şeyler yapabildiklerini gördüm. Farklı yönlerini gördüm. Çok etkili bir yöntem ama zamanımız da çok fazla değil. 1 Ders saati içerisinde çok az zaman ayırabiliyoruz öğrencilere.”

“Canlandırma yapmış olsak bile çocuklar bu canlandırmaya karşı çok istekliler. Bu hoşuma gidiyor. Başta çekingenlerdi şimdi sınıfta en suskun öğrenciler bile o canlandırmalarda rol almak istiyorlar. Sadece zaten bu kısmını yaptığımız için böyle bir değişim oldu. Dramanın çocukları sosyalleştirdiğini düşünüyorum. Çocukların o ortam içerisine girmekten korkmadığını düşünüyorum”.

“Yaratıcılıkları arttı, Türkçe dersi daha zevkli hale geldi. Kıyafetler getiriyorlar, cazip hale geldi. Arkadaşlarıyla iletişimleri arttı. Topluluk karşısında konuşmaya alıştılar. Diğer derslere katılmayan çocuklar da drama katılıyor ve kendinden bir şeyler katıyorlar derse”.

“Kesinlikle yol açtı. Özellikle taklitler bölümünde falan, bunu kim yapar bir davranış gösteriyorsun, hoşlarına gitti daha sonra kendilerini oynamaya başlayınca, empati kurma, başkasının yerine geçme, biraz daha birbirlerini anlama, çok fazla kavgayla ilgili, böyle en fazla erkekler arasında en fazla problem o. Birden değişikliği gözlüyorsunuz. Gerçek hayatta aynı sorunla karşılaşınca oynadıkları oyun akıllarına geliyor ve daha dikkatli

davranıyorlar. Burası yanlıştı falan deyip gerçek hayatlarına dökabiliyorlar. Kesinlikle faydası var dersi atlamama izin vermiyorlar dersi. Tiyatro oynayacaktık ya diyorlar. Senaryo yazarlar var. Bunu oynayalım, şunu oynayalım diyenler var. Karşılıklı konuşma şeklindeki okuma parçalarını ikiyeşerli üçerli rol alıyorlar anne-baba ve çocuklar arasında geçen bir metin var. Onu oyunlaştırıp oradan oynayacaklar. Çıkıp sınıfın huzuruna oradan okuyalım diyorlar. Diğer derslere de kesinlikle katkısı oldu dramanın”.

3.8.Drama Dersinde Diğer Derslerin Eksikliklerinin Giderilmesi

7 öğretmen öğretmenlerin diğer derslerin açığını kapatmak için drama dersini kullandıklarını belirtmiştir.

Konu ile ilgili öğretmenlerin görüşleri;

“Ben de yapıyorum yapmıyor değilim bazen ödev vermek için ya da test çözerek kullanıyorum.”

“Doğru, yapılıyor. Yapılmaması gerekir. Dersi gereksiz görebilir. Sınavlarda çıkmıyor. Sevmiyor olabilir. Öğrenci merkezli olduğu için öğretmen merkezliye alışmış olabilir. Düzen bozucu olarak görebilir”.

“Belki ben de bilmesem öyle yapardım. Çünkü çoğu zaman yapılıyordur. Olabilir belki ben kendim de mesela müziği işlemem, matematik dersinin içinde işlerim müzik saatinde belki gene matematik yaparım. 10 dakika mesela yaparım, sonra matematiğe devam ederdim. Ben öğrendikten sonra bu konuda daha titiz davranıyorum. Bilmeyince arkadaşlar yapabilir. Dramayı dediğim gibi canlandırmayla çok karıştırıyorlar. Yapılıyordur”.

“Doğru yani drama dersinde öğretmen bunun bir eğitimini almamışsa programı da yoksa öğretmen drama dersinde yapacak bir şey de bulamaz. Yapmak istese de plan program da olmadığı için elinde kaynak ta olmadığı için drama dersini yaptıklarını zannetmiyorum drama dersini yapsalar bile benim yaptığım gibi bir hikayeyi canlandırırlar o da beş dakikada biter gider yani. Başka derslerin açıklarını kapatıyorlar kesinlikle. Sadece dramaya ait değil bu beden- müzik derslerinde de oluyor”.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Görüşmeye katılan on öğretmenden sadece üç tanesi drama ile ilgili bir kursa katılmıştır. İki tanesi de bir kursa devam etmektedirler. Diğer 5 öğretmen ise Drama ile ilgili herhangi bir eğitim almamıştır. Bu sonuçlar öğretmenlere yönelik drama ile ilgili alınan kursların yetersiz olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Drama dersine giren bütün öğretmenlerin drama ile ilgili kurslardan geçirilmesinin gereği ortadadır. Bu gereklilik bu görüşmeye katılan on öğretmenin bu konuda kendisini yetersiz hissetmesiyle açıklanabilir. Drama dersiyle ilgili kaynak yetersizliği de dikkat çekici boyuttadır. Bu alanla ilgili daha kapsamlı, yöntemi teknikleriyle birlikte ele alan yeni kitaplara ihtiyaç duyulmaktadır. Var olan kaynaklar konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmeye ihtiyacı olduğu bulgularla elde edilmiştir.

Görüşmeye katılan öğretmenlerin tamamı drama dersini sınıflarında işlediklerini belirtmişlerdir. Bu durum dersin amacına ulaşmasını engelleyici bir unsurdur. Drama derslerinde öğrencilerin özgürce hareket edebilecekleri, yaratıcılıklarını geliştirebilecekleri özel donanımlı, materyallerle zenginleştirilmiş ortamlara ihtiyaçları

vardır. Ancak bu ortamlarda öğrencilerde pek çok olumlu davranışın geliştirilmesi mümkündür. Drama dersi sınıflarda işlenince yan sınıftakilerin rahatsız olacağı düşüncesi ve aynı sınıfın öğleden sonra başka sınıflar tarafından kullanılacak olması dersin verimliliğini düşürebilecek unsurlardır. İnsanlara nasıl öğrenileceği veya nasıl düşünüleceğini söylemek gereksizdir. Bütün bunları doğallıkla yapabilecek şekilde dünyaya gelmişizdir. Tüm bunlar için ihtiyacımız olan, karşımızda ilginç, dışlayıcı olmayan, anlaşılır bir dünya olması ve bizim bu dünyayı anlamlandırabilecek konumda olmamızdır (Hern, 2008). Drama dersliğinin özellikle doğallık ve ilginçlik içermesi öğrencilerin öğrendiklerini anlamlandırabilmelerinde kolaylıklar sağlayabileceklerdir. Drama dersinin öğrencilerin diğer derslerini işledikleri sınıfta yapılması ile öğrencilere yaratıcılıklarını geliştirici bir ortam sunulmamaktadır. Drama dersleri özel olarak düzenlenmiş bir drama dersliğinde yapılırsa ve bu derslikte öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirebilecekleri çeşitli materyaller olursa öğrenciler daha anlamlı bir öğretimsel yaşantı geçirmiş olurlar. Bu bulgular ışığında okullarda ayrı bir drama dersliği ihtiyacının bulunduğunu ortaya çıkmaktadır.

Herhangi bir drama kursu almamış öğretmenlerin drama uygulamalarına bakıldığında, bir metnin aynen ezberletilerek canlandırıldığı sonucu elde edilmiştir. Bu uygulama da öğrencilerde birtakım olumlu özelliklerin gelişmesine katkı sağlayabilir. Ancak bu şekilde drama uygulaması özelliği taşımaz. Bu ancak bir piyes özelliği taşıyabilir. Bu uygulamalar öğrencilerin taklit yeteneğini geliştirebilir. Ezberlenen bir metnin eleştirel düşünme, yaratıcılık gibi olumlu özelliklerin gelişmesine katkı sağlaması uzak bir ihtimal olabilir. Oysaki drama ile bu özelliklerin gelişmesi sağlanabilir. Ayrıca öğretmenlerin uyguladıkları çalışmalarda bütün öğrenciler derse katılmamakta sadece rolleri olan öğrenciler derse aktif katılmaktadırlar. Dramada ise bütün sınıf derse aktif olarak katılmaktadır. Dramada her öğrenci bu öğretimsel yaşantıdan geçmektedir. Drama dersinde televizyondaki dizilerin aynen canlandırılıyor olması popüler kültürün öğretmenler aracılığıyla yeniden üretildiği şeklinde yorumlanabilir. Oysaki drama dersi bir şeyi aynen öğrenmek değil öğrencilerin kendilerini keşfederek sınırlarının farkına varmalarına hizmet etmelidir. Dramadaki yaşantılar bireyin yaşamında var olan sınırları aşmasına ve olaylara ve olgulara farklı bakış açıları geliştirmelerine yol açabilir.

Öğretmenlerin tamamı drama dersini işlerken kendilerinde eksiklik hissetmektedirler. Bu eksiklik dramayı uygularken ki çekincelerinden kaynaklanabilir. Bu nedenle öğretmenlerin nitelikli bir hizmet-içi eğitime ihtiyaçları vardır. Öğretmenlerin Drama dersi konusunda kendilerini eksikli hissetmeleri bu alandaki eğitimlerini tamamlamalarını bir zorunluluk haline getirmektedir. Öğretmenlerin dramaya ilişkin yeterince bilgi sahibi olmadığı ve uygulama konusunda sıkıntılar yaşadıkları sonucu bu araştırmada olduğu gibi alan yazındaki çeşitli araştırmalarla da benzerlikler göstermektedir (Gürol, 2003; Çam,2007). İyi bir örnek olmak isteyen, erdemine biraz çılgınlık eklemeli: o zaman taklit edilir ve aynı zamanda taklit edilen (insanların sevdiği) bu şey de aşılr (Nietzsche, 2006). Öğretmenler drama eğitimi alırlarsa bu deneyimleri sayesinde öğrenciler tarafından daha fazla örnek alınabilirler. Çocuğun sosyo-ahlaki deneyimi büyük oranda yetişkin çocuk ilişkisini oluşturan çok sayıdaki çocuğa yönelik yetişkin eylemleri ve çocuğa verilen tepkilerden oluşur (Fosnot, 2007). Bu nedenle öğretmenler yöntemi uygularkenki eylemlerinde yetersizlik hissettiklerinde bu öğrencinin sergileyeceği davranışları da olumsuz etkileyebilecektir.

Öğrencilerden kaynaklanan güçlükler ve eksiklikler olarak öğretmenler dil sorununu (öğrencilerin Türkçe'yi iyi bilmemesi, ana dillerinin Kürtçe olması), öğrencilerin ezberciliğe alışkın olmasını ve ailelerin sosyo- ekonomik ve kültürel seviyesinin düşük olmasının olumsuz etkilerine değinmişlerdir.

Drama dersinin programından kaynaklanan eksikliklerin olduğu bulgularla elde edilmiştir. Drama dersinin bir saatlik seçmeli ders olması dersin tekniklerinin uygulanmasına olanak vermeyecek kadar kısadır. Ayrıca bir drama dersliğinin olmaması da sınıfın drama dersine uygun düzenlenmesi çalışmalarında önemli derecede zaman kaybına neden olabilir. Bütün bu olumsuzluklar, drama dersinin programda süresinin arttırılmasının gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca bütün öğretmenlerin diğer bütün derslerde dramayı bir yöntem olarak uygulayabilmeleri o derslerin hedeflerinin gerçekleşmesine de önemli oranda hizmet edebilir. Öğretmenlerin Drama dersinin değerlendirmesi konusundaki görüşleri incelendiğinde ise daha çok bireysel çabaya önem verdikleri bulgularla elde edilmiştir.

Öğretmenlerin tamamı Drama Dersinin öğrencilerinde olumlu değişikliklere yol açtığını, bu olumlu özellikler ise sosyalleşme, yaratıcılık, kendine güven, sorumluluk alma ve dersten zevk alma gibi özellikler olduğunu belirtmişlerdir. Okul eğitimi, ilettiği ve geliştirdiği bilgi ve beceriler ve kimliklerin oluşturulmasında oynadığı rol nedeniyle önemlidir (Bilton, 2008). Bu araştırmada Drama dersinin öğrencilerin sosyalleşmelerinde ve kendilerine güven duymalarında olumlu katkıları olduğu sonucuna varılmıştır. İnsanlar başkalarını gözlemleyerek bilgi, kural, yetenek, strateji, inanç ve yaklaşımlar edinebilir. Bireyler ayrıca davranışlarının uygunluğunu ve sonuçlarını kavrayabilir ve kendi kapasitelerinin bilincinde ve yaptıkları davranışların sonuçlarından haberdar olarak davranırlar (Schunk, 2009). Bu anlamda drama dersinin öğrencilerde kendilerine ilişkin öz yeterlik kazanmalarında grup çalışması deneyimlerinin etkili olduğu söylenebilir.

Drama dersinin ders saatinde başka derslerin eksikliklerinin giderilmeye çalışıldığı bulgularla elde edilmiştir. Bu durumun nedeni öğretmenlerin drama dersi konusundaki eksiklikleri olabileceği gibi, drama dersinin Milli Eğitim Bakanlığı'nın yapmış olduğu merkezi sınavlarda soru olarak yer almaması da olabilir. Ülkemizde Resim, Müzik, Beden Eğitimi gibi yetenek derslerinin merkezi sınavlarda soru olarak çıkmaması velilerin, çocukların ve öğretmenlerin bu dersleri önemsememesine neden olabilmektedir. Oysaki bu derslerin bireylerin yaşam kalitesinin arttırmadaki önemi bilinen bir gerçektir.

Tüm olumsuzluklara rağmen (okullarda drama dersliğinin olmaması, öğretmenlerin drama eğitimi almamış olması, öğretmenlere drama öğretim programının ulaşmaması, drama dersine ilişkin kaynakların sınırlı olması, doğaçlamaya yer vermeyip bir metnin aynen ezberletilmesi vb.) öğretmen görüşlerine göre drama dersinin öğrencilerde sosyalleşme, yaratıcılık, kendine güven, sorumluluk alma ve dersten zevk alma gibi olumlu bir takım davranışları, geliştirdiği sonucu çıkarılabilir.

5. ÖNERİLER

1. Drama dersine giren sınıf öğretmenlerinin mutlaka bir kurs alarak drama ile ilgili eksiklikleri giderilebilir.
2. Drama'ya ilişkin kaynaklar okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve yayın evlerinin duyarlılık göstermesiyle Drama Dersi'ne giren öğretmenlere ulaştırılabilir. Ayrıca

Drama dersine ilişkin örnek ders planlarını içeren yeni drama kitaplarına ihtiyaç vardır.

3. İlköğretim okullarında özel donanımlı bir Drama Dersliği oluşturulabilir.
4. Drama dersinin bir saatlik seçmeli bir ders olması sorunu giderilerek, drama dersinin ders saati programda arttırılabilir.
5. Yöneticiler ve öğretmenler Drama dersinin ders saatinde başka derslerin eksikliklerinin giderilmemesi konusunda duyarlılık gösterebilirler.
6. Drama dersi sadece seçmeli ders olarak algılanmamalı ilkokul ve ortaokulda derse giren bütün öğretmenler derslerinde dramayı bir yöntem olarak kullanabilmeleri için hizmet-içi eğitimden geçirilebilirler.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, Ö.(2002). *Ankara'da drama öğretmenlerinin/liderlerinin çeşitli boyutları ile yaşadıkları sorunlar. İlköğretimde Drama ve Tiyatro. Türkiye 4. Drama Liderleri Buluşması ve Ulusal Drama Semineri. Bildiriler-Tartışmalar- Atölye Çalışmaları. Oluşum Tiyatrosu ve Drama Atölyesi Yayınları, S:23-28.*
- Akfırat, F.Ö. (2004). *Yaratıcı dramanın işitme engellilerin sosyal becerilerinin gelişimine etkisi.* Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Apple, M.W. (2006). *Eğitim ve iktidar.* İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Bal, H. (1991). *1924 raporunun türk eğitimine etkileri ve j. Dewey'in eğitim felsefesi.* İstanbul: Aydınlar Matbaası
- Başçı, Z ve Gündoğdu, K. (2011) Öğretmen adaylarının drama dersine ilişkin tutumları ve görüşleri: atatürk üniversitesi örneği. *Elementary Education Online, 10(2), 454-467.*
- Bilton, T., Bonnett, K., Jones, P., Lawson, T, Skinner, D. Stanwort, M. & Webster, A. (2008). *Sosyoloji.* İstanbul: Siyasal Kitabevi.
- Bloom, S. B. (1998). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme.* İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Brewer, J.A. (2007). *Introduction to early childhood education: Preschool through primary grades (Sixth Edition).* Boston-U.S.A.: Pearson Education, Inc.
- Can Yaşar, M. ve Aral, N. (2011). Türkiye'de okul öncesinde drama alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, 70 – 90.*
- Çam, F., Özey, E., Özkan, E. ve Taşgın, E. (2007). *Okul öncesi öğretmenleri ile sınıf öğretmenlerinin drama yöntem bilgisi ve uygulanması hakkındaki görüşleri.* 16. Eğitim Bilimleri Kongresi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Fosnot, C.T. (2007). *Oluşturmacılık, teori, perspektifler ve uygulama.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Glaser, B. & Strauss, A.L. (1967). *Discovery of grounded theory: strategies for qualitative research.* Chicago: Adline.
- Göncüoğlu, Ö. G. (2010). *6.sınıf sosyal bilgiler dersi demokrasinin serüveni ünitesinin öğretiminde drama ve işbirlikli öğretim yöntemlerinin öğrenci tutum ve başarısına etkisi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Gürol, A. (2003). Okul öncesi öğretmenleri ile okul öncesi öğretmen adaylarının eğitimde dramının uygulanmasına ilişkin görüşler. *Milli Eğitim Dergisi, 158.*
- Hern, M. (2008). *Alternatif eğitim, hayatımızın okulsuzlaştırılması.* İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Dewey, M. L. (1994). *Combining literatur with drama* PG 9, 2-54. Californi.
- Kara, Y. ve Çam, F. (2007). Yaratıcı drama yönteminin bazı sosyal becerilerin kazandırılmasına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32, 145-155*
- Karaömerlioğlu, L. (2010). *Okul öncesi eğitimde doğaçlama.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Kavak, N. (2004). *Lise ii. Sınıf öğrencilerini çözünmeme konusundaki kavramsal başarı ve algılamalarına, ilgi ve tutumlarına yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına dayalı rol oynama öğretim yönteminin etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Kırmızı, F.S. (2007). Yaratıcı drama yönteminin okuduğunu anlama başarısına etkisi ve yönteme ilişkin öğrenci görüşleri. *Eğitim Araştırmaları*, 29. ISSN 1302-597X. s. 59-71., Aralık.
- McLaren, P. (2007). *Kapitalistler ve işgalciler, imparatorluğa karşı eleştirel bir pedagoji*. İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.
- Nietzsche, F. (2006). *İnsan çoğul ve tek başına*. İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Schuck, D.H. (2009). *Öğrenme teorileri, eğitimsel bir bakışla*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Uzuner Yurt, S ve Eyüp, B. (2012) Sınıf öğretmenlerinin öğrenme-öğretme sürecinde drama etkinliklerine yer verme durumlarının incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 34, 7-20.
- Üstündağ, T. (1997). *Vatandaşlık ve insan hakları eğitimi dersinin öğretiminde yaratıcı dramının erişime ve derse yönelik öğrenci tutumlarına etkisi*. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Ankara.
- Üstündağ, T. (2002). *İlköğretim programlarında eleştirel düşünme becerileri ve yaratıcı drama". İlköğretimde. Drama ve Tiyatro. Oluşum Tiyatrosu ve Drama Atölyesi Türkiye 4. Drama Liderleri Buluşması Bildirileri*. Fersa Matbaacılık, s: 29-40. Ankara:
- Vural R.A. ,Çengel M. ,Kesici A.E. ,Güreş G. (2006). *How drama effects students? Perceptions of ethical values?: friendship, truth and lie, fair, conflict resolution*. Oral presentation. International Conference, Education and Values In The Balkan Countries. Romanya: Bükreş.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

When the development process of the education practices is analyzed, it is seen that in the first years of the processes, teacher-centered or subject-centered practices which ignore the individual are preferred. These practices are affected from the developments in behavioral science. Educational practices are influenced from behavioral school of thought and the notion which sees human being as only production mean is started to be adopted. This has an effect on the curriculums of the schools; hence, curriculum which giving importance to content ignoring the individuals are adopted. Together with this understanding, the paradigm in which the teacher is the only source of information and the student is passive come out.

As a reaction to behaviorist approach, it is seen that the individual is started to gain importance in cognitive approach. It is seen that the necessity of the individual's having an active role in his cognition such as enabling him to make association with the previous learning, or enabling him to consolidate what he learn through repetition is clear in cognitive approach on the contrary of the fact that the individual is passive in the transmission of the knowledge.

The change made in the curriculum in our country in recent years is in favor of this notion. The elementary school curriculum depending on constructivist approach implemented by the Ministry of Education is student-centered. It is seen that there is one-hour Drama Course as elective in elementary school curriculum when we look at the lesson in the curriculum which is student-centered. It can be assessed as an important development for the Drama course to take place in the curriculum of elementary schools. It is pleasing to see the fact that the importance of drama course is appreciated. Nevertheless, having only one-hour drama course is a factor that can decrease in the efficiency of the approach.

Aim

The aim of this study is to put forth how classroom teachers teach drama and the difficulties and drawbacks they face in the lesson.

Method

This study is a qualitative one. The universe of the research consists of teachers working in the primary schools in the center of Aydın. The sample of the research makes up ten teachers working in four different primary schools in the center of Aydın. In the process of preparing interview form, experts' ideas are asked and interviews with two teachers are made in order to test the functionality of the questions. Semi-constructed forms are used during the interviews because there isn't any useless question in the interview form. All of ten teachers of elementary school are interviewed. In the analysis of the data, the qualitative data obtained from semi-constructed interview forms are transmitted into Microsoft Word for each teacher separately; the texts acquired are read through the reading technique line by line; coding is used and at the end of these stages the themes and categories are formed.

Results

Only three of the teachers participating in the interviews take place in a training course about drama. Two of them still go on participating in a course. The other five teachers haven't participated in a training course. These results show that the trainings regarding drama education for teachers are insufficient. It is clearly seen that the teachers who are responsible for conducting drama should participate in the necessary in-service trainings.

The lack of sources related with drama course is also a stunning aspect of the situation. More comprehensive books dealing with drama both with methods and techniques are needed. It is established through the data that the teacher need instruction about the available resources.

All of the teachers participating in the interviews state that they conduct the drama course in their classrooms. This is an obstructing factor for the lesson to reach its aim. The students need environments which are well equipped and rich in material for drama in order to behave freely and develop their creativity. Only in this environment can the students develop positive behaviors.

It is useless to tell the people how to learn and how to think. In fact, it is an insult. We came to the world in a way that we can already do all of these naturally. The only thing we need for these is an interesting and clear world which is not exclusionary and our being in a position to make sense of it. Conducting the drama course in classroom doesn't create an environment suitable for the student to develop their creativity. If drama course take place in specially equipped classrooms and there is enough material to develop creativity of the students, they have meaningful instructional experiences. These findings show that there is a need for a different classroom for drama lessons in schools.

When we consider the drama practices of the teachers who haven't participate in any drama training courses, it is seen that a text is memorized by the students and animated. This practice may contribute to the students to develop some positive attitudes. However, this is not a drama practice. This is just a stage play. A memorized text has a low possibility to contribute positive behaviors such as critical thinking, creativity. Nevertheless, drama can help develop these features. Furthermore, in the practice the students who have roles to play are active and the others don't participate. In drama, all the students participate in the lessons actively. All the students should make use of the instructional experience in drama.

Dramatizing the series in the same way as in the television in drama courses can be interpreted as reproduction of the popular culture by the teachers in an implicit way. However, drama doesn't aim to learn a thing as it is. It should help the students learn by discovering. The experiences in drama can enable the individual to go beyond the limits and to acquire different point of views about the events and phenomena. Nearly all of the students feel inadequate in drama lessons. This can be resulted from their shyness during the practices. Hence, the teachers need qualified in-service trainings. The teachers' feeling inadequate in conducting drama course requires them to complete their trainings.

The teachers talk about the negative effects of language problems (not knowing Turkish well and their native language being Kurdish), the students' being accustomed to memorizing and the low level of the families' socio-economic levels shown as the difficulties and deficiencies resulting from the students. This reveals the need for the students and their families to learn Turkish language well. Adding separate Turkish

lessons in schools schedule will help the lessons to reach their aims because the students will appreciate the lesson more easily and this will affect their success in a positive way.

It is also established through the findings that there are difficulties and deficiencies resulting from the curriculum itself.

In the curriculum of drama, the subjects are very limited. So, the curriculum should be revised and then rearranged by distributing the subjects into eight-month period.

Drama course's being elective and having one-hour duration is so short that it is not possible to utilize the techniques of the lesson. Furthermore, the lack of a special classroom for drama course leads to time consuming from the points of the arrangements of the classroom for drama course. All these drawbacks show that there is a need for the drama course's duration to be increased in the curriculum. Moreover, the fact that teachers use drama as a method in the other lessons will surely contribute to the realization of those lessons' aims and objectives. Given the views of the teachers about the evaluation of the drama course, it is found that they give more importance to individual efforts.

All of the teachers state that drama course lead to positive changes in the students' behaviors such as socialization, creativity, self confidence, taking responsibility and enjoying the lesson. The schools are of great importance because of the knowledge and skills they transfer and produce and the big role in the forming of the characteristics of the students. In this research, it is concluded that drama course contribute to the students' socialization and their feeling self-confident positively. People can acquire knowledge, rules, skills, strategy, beliefs and approaches by observing the others.

It is also found that in drama courses, the deficiencies of the other lessons are tried to be consolidated. The reason of this can be the inadequacy of the teachers in drama and can be the fact that there are not any questions related to drama in the exams organized by the Ministry of Education. During the interviews, this is a subject talked about. The fact that there aren't any questions related to the art lesson such as Visual Arts, Music and Physical Education in the exams can cause the students, their families and the teachers to ignore the importance of these lessons. However, it is a well-known fact that these lessons have great effect on increasing the quality of the individuals' lives.